

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACJI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZABĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja Nr 38, telefon Nr 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja Nr 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

2-ga Aleja
Nr 43.

TEATR „ODEON” W. Krzemińskiego

(Najstarszy w Królestwie)

Od środy 14 do piątku 16 Grudnia [Włącznie] — Nowy artystyczny program:

ŻĄDZA KRWI (dramat z czasów rzymskich.

BŁĄD BABKI Za winy nieopłacone „Film Art“ (dr.)

Zima i kwiatek majowy. (komedia.)

Łudzią przez wąwozy Ardeche (wid. w kol.)

Uroczystości jubileuszowe w Czarnogórze (z natury.)

Kradzione i kupione buty (komiczne)

Geomatograf (fantazja.)

Ostatnia nowość scen zagranicznych! Sensacyjny magio-illuzjonista

Na scenie „THE GREAT RELLOS“ bez konkurencji! Tylko do piątku w Częstochowie!

Ceny miejsc zwykłe. — Zmiana programu w każdą środę i sobotę — Szczegóły w programach i afiszach.

Dr. BEM

ul. Św. Barbary Nr. 2 w Częstochowie
przyjmuje od 8 do 9^{1/2} rano i od 3
do 5 po południu. Choroby wewnętrzne,
dzieci i weneryczne. 1378

Na podarki gwiazdkowe

niezrównany wybór książek dla dzieci i młodzieży, albumów do marek i do kart,
pamiątników, notesów, i t. p. poleca księgarnia

Antoniego EGERA Aleja I Nr 14

(Hotel Victoria)

Tamże karty świąteczne i Noworoczne w wielkim wyborze.

Przedstawicielstwo kart „WISEA“ w Krakowie.

Prenumerata wszelkich pism po cenach warszawskich.

Drukarnia

F. D. Wilkoszewskiego

wykonywa wszelkie

druki

II-ga Aleja Nr 38.

PROSIMY O UREGULOWANIE PRENUMERATY.

Pijcie znakomite

PIWO z browaru Franc. BRAULIŃSKIEGO
w Piotrkowie.

Nagrodzone złotym medalem na wystawie w Częstochowie

skład: **J. PŁOMIŃSKI**

w Częstochowie, Teatralna 8. Telef. Nr. 33.

Sprzedaż wszędzie.

ZAWIADOMIENIE RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO

Aleja II Nr. 26, róg Teatralnej. Telefon

Nr. 132. — 1-sze piętro.

Wydaje każdodziennie obiady od godz. 12ej do 4-tej po 40 kop. W Niedzielę

flaki po 20 kop., piwo Stryckie z beczki.

wieczorem codziennie koncert

INTERNATIONAL pod dyrekcją Jana Maleczka.

Z szacunkiem W. Swiderski.

Książki do patentów i meldunkowe w Druk. F. D. Wilkoszewskiego II Aleja Nr. 38

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej

M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja, 57 wprost ko-

faiola po Marjawit. Zarejestrowany lekarz

d-ta **A. BUSZYŃSKI** przyjmuje

codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

Na gwiazdkę Najprzyjemniejszą niespodzianką jest fotografia

Zamówienia przyjmuje codziennie Zakład Artystyczno-Fotograficzny

Wacława Wesółowskiego

w Częstochowie, róg II Aleji i Teatralnej 26

Zakład Freblowski

KURSY DLA FREBLANER I OCHRONIARER

Anieli Luchtowny

w Częstochowie Aleja 55.

zapisy

przyjmuje się nowych uczennic codziennie

od godz. 10 do 4 pop. 1386 54

RYDZEWSKI i S-ka

BIURO TECHNICZNE
W CZĘSTOCHOWIE.

Telef. Nr. 1.

KTO MA ZIMNE I WILGOTNE MIESZKANIE

NIECH WSTAWI DO PIECA APARAT

„Wulkan”

50 procent oszczędności opału.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI

Częstochowa, III Aleja, dom własny

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Ekzystuje od 1887 r. Telefon 260.

WYKONYWA RZEŹBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.

GENY NAJPRZYSTĘPIJSZE.

Po zastosowaniu w fabrykacji i technice piwowarskiej najnowszych urządzeń i ulepszeń poleca

Browar K. SZWEDE w Częstochowie

Telefon № 171.

TRWAŁE i NIEZRÓWNAWE
w SMAKU

Piwo Bawarskie, Piwo Pilzeńskie (jasne), Piwo „Fenix” (ciemne).

— Sprzedaż we wszystkich handlach kolonialnych, restauracjach i piwiarniach. —

Wobec ustawicznych naśladownictw etykiet butelkowych przez okoliczne browary konkurencyjne uprasza się Szanownych Odbiorców o zwracanie baczej uwagi na markę fabryczną, umieszczoną na etykiecie i wypaloną na korku. 2154-31-1

Dziś i Jutro na Wpisy Gim. Kościńskiego 25° 10 II Aleja № 19, w TEATRZE MIEJSCOWYM
Pierwszy w Częstochowie

„TEATR PARYSKI”

Od środy 14 do soboty 16 Grudnia r. b. (włącznie)

Po przyjeździe z zagranicy zaangażowaną została słynna Wodewilistka Warszawskich Rządowych Teatrów p. **Marja SKRZYCKA**

Uroczystość w Czarnogórze (nat.) Uczucie i konwenans W różnym gaju (dram. na tle przepiek. (natury) Królewscy więźniowie Marja Burgundska (dramat) Koko i Skandalini rywalami (kom.)

Na ogólne żądanie publicz. odegrana będzie. **Parodia miłości obr. z życia Studenckiego w 1 akcie p. B. Gorczyńskie go. Stary Hamburg (natura) Sen Niemieckiego rekruta (bar. kom.)**

p. Moszczyński (odańczy Białą Mazur.) p. M. Skrzycka (śpiewy sobole) p. Manhowski (Szereg nowych kupletów)

UWAGA: Przez sezon zimowy afisze w sklepach i słupach nie będzie, takowe będą zastąpione szczegółowymi programami i ogłosz. w piś. miejsc. Zmiana programu dwa razy w tygodniu. Ceny miejsce zwykłe. Szczegóły w programach. Uwaga: Sala teatru ogrzana

JAN SKALMIERSKI
Biuro Techniczne
w Częstochowie
II Aleja Nr. 22, Telef. Nr. 112.

Urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego i motorów elektrycznych. Wykonywanie planów i kosztorysów. Przerabianie istniejących instalacji w celu osiągnięcia najekonomiczniejszej eksploatacji. Składy materiałów technicznych i elektrotechnicznych Pasy, Oleje, Lampki, „Sirius“ i inne staniały. **Wyroby gumowe.**

O INSPEKCJĘ FABRYCZNĄ.

Socjalno-demokratyczna frakcja Dumy państwowej wystąpiła na jednym z ostatnich posiedzeń Dumy z interpelacją z powodu postępowania głównego urzędu do spraw fabrycznych, który już od szeregu lat dąży do tego, aby przemyśły drobny usunąć ze sfery kompetencji inspekcji fabrycznej.

Osiąga się to po części przez złagodzenie kar za przekroczenie przepisów o wewnętrznych porządkach w fabrykach, głównie zaś przez usunięcie ze sfery kompetencji inspekcji fabrycznej coraz to nowych przedsiębiorstw przemysłowych.

W roku 1909—dzięki wyjaśnieniom głównego urzędu do spraw fabrycznych, pozbawiono obrony inspekcji fabrycznej 14,382 robotników.

Nie wiele lepiej było za lat poprzednich: Usunięto z pod nadzoru inspekcji fabrycznej:

w roku	Ilość fabryk	Ilość robotników
1901	508	5,532
1902	1,207	15,401
1903	745	7,128
1904	701	9,971
1905	152	3,533
1906	179	2,950
1907	82	4,858
1908	313	7,490
1909	814	14,382

Ogółem w ciągu lat 9 usunięto ze sfery kompetencji inspekcji fabrycznej 4,701 fabryk i 71,245 robotników.

Zaznaczyć przytem należy, że uwalniane są od nadzoru inspekcji fabrycznych netylko przedsiębiorstwa drobne, ale i większe. W r. 1905 np. przeciętna ilość robotników przypadających na 1 fabrykę wyjętą z pod nadzoru inspekcji fabrycznej wynosiła 23 — 24 ludzi, zaś w roku 1907 ilość ta wzrosła już do 60 ludzi na 1 fabrykę!

A więc dążenie do usuwania z pod nadzoru inspekcji fabrycznej coraz większych zakładów przemysłowych jest oczywiście: Jest ono niewątpliwie pogorszeniem położenia robotników, ponieważ (jakkolwiek obecna inspekcja urzędnicza bardzo daleka jest od ideału prawdziwej inspekcji fabrycznej), jakkolwiek nadzór jest jednak nadzorem i hamuje

wyżysk i lekceważenie życia robotniczego.

Za granicą dąży do tego, aby każdy najdrobniejszy warsztat, korzystający z pracy najmniej podlegający inspekcji fabrycznej, doszło w niektórych krajach do tego, że nawet warsztaty, w których pracuje 2 ludzi podlegają inspekcji, u nas jest przeciwnie.

A przecież sprawa ta ma specjalne znaczenie właśnie u nas, gdzie przeważa przemysł drobny i gdzie długo jeszcze (z powodów — oczywiście — od nas niezależnych) czekać trzeba będzie na powstanie silnych organizacji zawodowych, które o wiele skuteczniej od wszelkich inspekcji fabrycznych potrafią podłożyć tamę zarówno nadmieremu wyżyskowi, jak zbytniemu lekceważeniu życia i zdrowia robotników.

Duma.

Socjal-demokraci i trudowicy wnieśli w Dumie ostatnio interpelację nagłą w sprawie stosowania kar cielesnych względem więźniów politycznych w więzieniu wologodzkiem i zerentujkiem, przyczem w tem ostatnim z powodu zastosowania kary cielesnej odebrał sobie życie zabójca Plehwego, Sazonow.

Czchaidze, przemawiając za nagłością, wyraża nadzieję, że przyjdzie czas, kiedy naród sum protestować będzie przeciwko zamienianiu więzień na narzędzia tortur. Socjal-demokraci wiedzą, że interpelacja nie zostanie uznana za nagłą, doprowadzać bowiem do masowych samobójstw leży w interesie rządu i 3-ej Dumy: samobójstwo więźnia kosztuje taniej, aniżeli powieszenie go na szubienicy.

Markow II-gi twierdzi, że z działalności administracji więziennej niema pożytku ustawy, zgodnie bowiem z art. 443 i 472 zesłańców i „katorżników” można sieć różgami, o czem pamiom z lewicy wiedziećby się przydało. Kandydaci na „katorżników” powinni być ostrożniejsi i wstrzymać się w obronie swojej. (Hałas).

Głos na lewicy: Kandydat na katal Rodiczew sądzi, że jeżeli Duma nie chce stwierdzić, że w Rosji, za zgodą przedstawicielstwa narodowego, doprowadzają do samobójstw w więzieniach i śleka na śmierć, uchwalić winna na-

głość interpelacji. Jeżeli zaś chcecie, ażeby imię Sazonowa wspomiane było nie jako zabójca Plehwego, lecz jako człowieka, który popełnił samobójstwo, bo nie mógł dłużej znosić znęcania się nad godnością ludzką, nie uchwalajcie nagłości. (Hucznne oklaski na opozycji. Hałas i gwizdanie na prawicy).

Duma większością 121 głosów przeciwko 111 odrzuca nagłość interpelacji.

Sprawozdanie C. T. R.

Świeżo wydane sprawozdanie Centralnego Towarzystwa Rolniczego za r. 1909 stanowi przeszło 300 stron druku zawierające dokładny obraz działalności Komitetu C. T. R. wraz z wydziałami i sekcjami, okręgowych Towarzystw i Kółek Rolniczych.

Sprawozdanie świadczy, że działalność tej naczelnej organizacji rolniczej obejmuje coraz szerszą sferę prac. W roku sprawozdawczym w Towarzystwie powstały dwie nowe sekcje: stacji doświadczalnych i nasienia.

Dalej Towarzystwo zabiegało, jak dotąd bezskutecznie, o utworzenie średniej szkoły rolniczej w Piotrkowie, podjęło systematyczną walkę z porzarami.

Starania o zasiłki rządowe zostały uwiecznione bardzo skromnymi rezultatami, ponieważ w roku 1909 C. T. R. otrzymało jedynie 1550 rb. na nagrody na pokazach, na zakup rozplodników. Poważniejsze zapomogi na nasze instytucje rolnicze zostały jednak wstawione do budżetu Ministerjum Rolnictwa na r. 1910.

Czynny udział wzięło C. T. R. w wystawie Częstochowskiej, zorganizowano dwie wycieczki rolnicze w Poznańskiem, powstało również biuro rachunkowe rolnicze. Działalność wydawnicza była bardzo ożywiona, poza wydaniem kalendarzy i kilku broszur. Towarzystwo objęło w dzierżawę „Gazetę Rolniczą”. Z sprawozdań wydziałów i sekcji zaznaczyć należy dane o pracach w sprawie rewizji taryfy cełnej i taryfy kolejowej na przewóz zboża i mleka oraz obszerne sprawozdanie z działalności stacji i pól doświadczalnych w kraju. Odrębnie miejsce zajmuje sprawozdanie wydziału Kółek rolniczych, jako organizacji skupiającej w swych kadrach całokształt prac mających na celu podniesienie kultury rolniczej wśród drobnej własności.

Z prac tych na szczególne znaczenie zasługują przedewszystkiem kursy rolnicze, urządzone zarówno przez wydział centralny, jak przez okręgowy Towarzystwa. Na 10-cio tygodniowych kursach im. Promyka uczęszczało kilkudziesięciu uczniów, na tygodniowe kursy Wydziału Centralnego 80 słuchaczy, oprócz tego odbyły się kursy tygodniowe w Częstochowie.

Wydział urządził dwa konkursy, wziął udział w organizacji działu demonstracyjno-rolniczego na wystawie w Częstochowie, wydawał stały organ „Przewodnik Kółek i Spółek rolniczych,” a ponadto wydał kalendarz i pięć popularnych broszur rolniczych. Instruktor rolniczy wydziału miał w 82 miejscowościach 177 pogadanek przy udziale 12 tysięcy słuchaczy. Oprócz tego przy okręgowych Towarzystwach rolniczych czynnych było jeszcze 9 instruktorów. Nowym działem pracy przy C. Wydziale Kółek Rolniczych jest nadto komisja mleczarska, stawiająca sobie za zadanie zakładanie racjonalnych mleczarni współdzielczych wśród drobnej własności.

Ważny dział pracy stanowi wreszcie prowadzenie doświadczeń nawozowych wśród drobnej własności; w zakresie sprawozdawczym wykonano 1467 takich doświadczeń.

Z ogólnej liczby 39 towarzystw okręgowych rolniczych 33 nadało swie sprawozdania. Towarzystwa te liczyły 4,500 członków.

Charakterystycznym dla okręgowych Towarzystw jest dążenie do decentralizacji ujawniającej się w powstawaniu lokalnych powiatowych organizacji.

KRONIKA.

Powrót o. Piusa.

W dniu wczorajszym po odbyciu kary miesięcznego aresztu w klasztorze oo. Reformatów we Włodawku o. Pius Przedziecki powrócił na Jasną Górę i objął poprzednie obowiązki zakrystjana.

Informacje.

— Handel przedświąteczny.

Przepisy obowiązujące o wypożyczaniu normalnym pozwalają na przedłużenie w tygodniu przedświątecznym godzin, w których może być prowadzony handel, a mianowicie: zakłady, handlujące produktami spożywczymi i zabaw-

Ważne dla Pa. Kupców! W ZOREM LAT POPRZEDNI

A. JANKOWSKIEGO

dawniej ST. SZCZAWIŃSKI

Aleja II № 21 telefonu 9.

Zaopatrzone zostały na nadchodzące święta Bożego Narodzenia w towary świeże które W. W. Klejmentelli po cenach umiarkowanych

Wina Węgierskie wystaje Francuskie Hiszpańskie oraz krymskie. Portery: Angielskie Cogniacy, Likjery, Rumy, Araki, Wódki oryginalne i krajowe. Orzechy, Daktyle, Figi, Migdały, Rodzyny, Szafran, Oliwę Nicejską. Musztardę krajową i Francuską. Herbatę różnych firm, Kawy z pierwszorzędnych palarni Tarasiewicz po firmą „Pluton” i Jankiewiczza otrzymuje dwa razy tygodniowo.

Znanej dobroci wędliny Litewskie, Sery, Konserwy, Buljon, Pikle, Soje, Kawior Astrachański i Amurski, Siedzie, Dunajskie, Kierczeniśkie, Królewskie, Pocztowe i Uliki, Ogórki Nieżyłskie na beczułki i sztuki, Piwa Drozdowskie, Rygskie, Warszawskie i miejsowe. Wyborna Mąka, Drożdże Niechcice. Wielki wybór Pierników, Bakalje, Mak mielony. 2179-6-1

Import Win

Towarów Kolonialnych

2 kostjumy za 5 r. 25 k.

2 kostj. odcinki, półzimowe lub zimowe, męski i damski wyszyła fabryka za 5 r. 25 k. z gwarancją: jeżeli towar nie podoba się przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze w całości. 1) 4) arsz. „Angielskiego kortu Versal, modny wyrób wełniany. 2) arsz. szer. w najnowszym desenie. na całkowity elegancki garnitur męski i 2) 8 arsz. wełnian. kortu „Liwdia w piękny” deseni na cały kostjum damski Oba odcinki w ciem. kolorach w piękne desenie Na żądanie wysył. 2 męskie lub 2 damskie kostjumy. Takież 2 kostj. odcinki w najlep. gatunk. 5 rb. 80 kop. Wysyłamy za zalicz. bez zadatku. Za przesył. dolicza się 55 kop. na Syberje różnicę wagi (podług taryf. poczt.) Przy zamów. 4-ch lub więcej odcinków, przesył. na nasz rachunek. Pieniądże będą zwrócone niezwłocznie jeżeli towar z jakiegokolwiek powodu niepodoba się. Łódź I oddział M. — 15 Dom Handlowy 2146 M. MESELEWSKIEGO.

Lekarze całego świata zalecają stale

idealny środek przeczyszczający dla dorosłych i dzieci

PURGEN

Przyjemny, łagodny skuteczny.

Cena pudełka 65 kop. Dostać można we wszystkich aptekach Br. Bazer w Társa. Budapeszt.

UWAGA: Oryginalne pudełka opatrzone są niebieską banderolą z napisem rosyjskim.

Kalendarze Marjańskie wielki wybór pocztówek listów na amy skład obrazów Dąbrowski Aleja III № 60 1375 -15-1

Perfumy krajowe i zagraniczne w oryginalnych flakonach, na łyty i bez alkoholu, wody kolońskie i kwiatowe, w ozdobnych flakonach, oraz mydła toaletowe w dużym wyborze. poleca skład apteczny

Wacława Orzeł

III Aleja 46

Podrabiają Serki i śmietankę steryl.

„ROZENTOWO”

Na każdej butelce i na każdym serku musi być etykieta z napisem „Rozentowo”

Serki „Rozentowo” z czystej świeżej, steryl. śmietanki są najzdrowsze.

Śmietanka steryl. „Rozentowo” najpożywniejsza

Mleko sterylizowane homogenizowane „Rozentowo” zupełnie czyste i najlepsze.

Lekarze zalecają — Żądać wszędzie. — Występować się podrabian

GŁÓWNY SKŁAD na Królestwo Polskie A. SZMOLKE,

Warszawa, Marszałkowska Nr. 149. 2172

Na święta Bożego Narodzenia

JAN HAMBURG

I-sza Aleja hotel Wiktorja Nr. tel. 272 2155-8-1

Orzechy, Daktyle, Figi, Migdały, Rodzyny, Szafran, Oliwa, Nicejska Musztarda, Herbatę i kawę własnego palenia.

WINA Węgierskie wystaje. Francuskie. Hiszpańskie i inne zagraniczne. od 1 rubla oraz krymskie od 40 k. butel.

Portery Angielskie i krajowe, Likjery, Rumy, Araki oryginalne i krajowe.

Wódki Świętojańkę Przepalankę, Red ówke, Siiwowiec Starke, Wisky i inne.

Wędlin, Litewskie Sery, Delikatery, Buljon, Pikle, Soje, Kawior: Astrachański i Amurski, Siedzie Królewskie i Uliki, Ryby wędzone, Konserwy z jarzyn i suszone Werner i Cyrański, Ogórki Nieżyłskie w beczułkach i na sztuki, Piwa Drozdowskie, Rygskie, Warszawskie i miejscowe. Mąka wyborowa, Drożdże Niechcice.

Wielki wybór pierników, obsługi szybka, staranna.

Uwaga. Ważne dla pań Gospodyń Mak mielony.

Rój Słodocyzy.

„RÓJ SŁODYCZY”

II Aleja № 39. telefon № 385.

Został otwarty Sklep Hurtowy i Detaliczny Wyrobów Cukierniczych wszystkich fabryk Warszawskich i zagranicznych. Duży wybór choinkowych i świątecznych towarów, jak również i pierników z najlepszych Warszawskich firm.

Sklepy, które życzą sobie zaopatrywać się w wyroby cukiernicze mojego sklepu, odstępują im te wyroby po cenach fabrycznych F. BILSKI

Rój Słodocyzy

2 kostjumy za 5 25 k.

Dwa kupony kostjum, pół zimowe lub zimowe, męski i damski, wyszyła fabryka za 5 rb. 25 k. z gwarancją: jeżeli towar nie podoba się, przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze w całości: 1) 4) ar. „Angielskiego kortu Versal” modny wyrób wełniany, 2 arsz. szerok. w najnowszym desenie, na całkowity, elegancki garnitur męski, i 2) 8 arsz. wełnian. kortu „Arkadia” w piękny deseni, na cały kostjum damski.

Oba kupony w ciem. kolor. w piękny deseni. Na żądanie wysył. 2 męskie lub 2 damskie kostjumy.

Takież 2 kostjumy, w najleps. gatunku 5 r. 80 k. Wysył. za zaliczen. bez zadatku. Za przesył. dolicza się 55 k. a na Syberje - różnicę wagi (podług taryf. poczt.) Przy zamówieniu 4-ch lub więcej kuponów, przesył. na nasz rachunek. Pieniądże będą niezwłocznie zwrócone, jeżeli towar z jakiegokolwiek powodu nie podoba się.

Zamówienia adresować: ŁÓDź I oddział M. 15. Fabryka T-wa „UNIWEERSAL” 2147 5-1

Zawiadomienie.

Amatorom łowienia ryb na wędkę i w sieciach poleca się: wynajem na czas nieograniczony stawu 20 dzies. wielkości, przy koleji Herbskiej st. „Blachownia”. W stawie znajdują się karpie, liny, leszcze, szczupaki, węgorze, okonie i płotki. Na żądanie mogą być zaprowadzone rozmaite gatunki innych ryb, jako to. lososie, forele i t. p. Wiadomość pod adresem: Kłobuck, Piotrkowskiej gub. Grodzisko, zarządzający rybołóstwem F. E. ANDERSON

WZAMIAN SREBRA

„Srebro-Alpaka Kruppa”

Nakrycia stołowe z zupełnie białego metalu „Alpaka”, grubo posrebrzone.

Specyjalnie zas dla kuchni są najtrwalsze i najbardziej higieniczne i wykwintne

Berndorfskie Naczynia Kuchenne „Z Czystego Niklu”

Do nabycia we wszystkich większych magazynach ze sprzętami gospodarskimi, u jubilerów i t. p.

Marki Fabryczne:

dla „Srebra-Alpaka” a. KRUPPA BERNDORF „Czystego Niklu” BERNDORF

Cenniki wysyła bezpłatnie

Berndorfska Fabryka Wyrobów Metalowych **ARTHUR KRUPP**

w Berndorfie Południowa Austrya. Filja w Moskwie, Kozniński idost, Dom Zacherina.

Reprezentant na gub. Królestwa Polskiego STANISŁAW BUKOWSKI, Warszawa, Muzakowska 99

Do wynajęcia Zginęła książeczka w każdej chwili 3 pokoje z wygodnymi łóżkami i kuchnią oraz pokoje umeblowane sklep Nr. 60. 1369-1-1

PRODUKTA Z SOLI NATURALNEJ WYKUPANEJ Z KRAJÓW WYŻYNYCH

VICHY

SAOIEL RZADU FRANCUZIEGIEGO

PASTILLES VICHY-ÉTAT 2 lub 3 po każdym, jedzeniu ułatwiają trawienie.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dla preparowania samemu wody alkalicznej i gazowej

Niebywała okazja taniego kupna!

Z powodu zwinięcia Magazynu Bławatnego

Bernarda Lewina

I Aleja № 14, w gmachu Hotel Victoria. Wyprowadza w cenie niżej kosztu: wełny wieczorowe, wizytowe, mundurkowe, oraz czarne w wyborowych gatunkach. Drap de dames w różnych kolorach, popeliny, etaminy, voile. Jedwabie sukniowe, bluzkowe i podszywkowe. Firanki, portjery, dywany, chodniki, pokrycia meblowe, koldry atlasowe, bajowe i ceraty. Płótna Jarosławskie, oraz bielizna stołowa. Całkowite urządzenie sklepowe do sprzedania od 1 Kwietnia 1911 r.